

A festett üveglablakokról

1945 után a korábban virágzó magyarországi üvegművészet is – oly sok más művészeti ágazathoz, alkotóterülethez, művességhez hasonlóan – súlyos válságba sodródott: a korábbi periódus mesterei háttérbe szorultak, a műhelyek bezártak, a nyersanyag-beszerzési lehetőségek elapadtak, a megrendelések megszűntek. A hatalmas visszaesés főként az üveglablak-művészetet sújtotta, amelynek legfontosabb megrendelői, az egyházak defenzívába kényszerültek. A gyári üvegtárgy-tömegtermelés mellett csak a hatvanas-hetvenes évektől éledt újjá az autonóm, elsősorban plasztikai igényű üvegművészet – és virágzik napjainkban is mint „stúdióüveg” –, és csak a nyolcvanas évektől kezdett megerősödni az építészeti üveg: az üvegfestészet, illetve az ólmozott üveglablak-művészet. E terület alkotóira a közelmúlt két-három évtizedében kettős feladatkör hárult: a nagy károkat szenvedett XIX. századi és a XX. század első felében született alkotások restaurálási és rekonstrukciós munkálatait végezték, illetve végzik el, és új, világi és szakrális kompozíciók megalkotására vállalkoztak és vállalkoznak. A megfestett fény üveg- és festőművészeinek munkái között a klasszikus tradíciók szellemében tervezett és a hagyományos ólmozott üvegtechnikával készült figuratív alkotások mellett elvont, jelentésköreiket öntörvényűen kibontakoztató alkotások sorozata jött létre a közelmúltban a régi és az újonnan emelt templomokban, a közintézményekben és a magánházakban. E varázslatos, belső tereinket meghitté és különös szépségűvé avató műveket termő alkotóterületről jelen lapszámunkban néhány, Árpád-házi Szent Erzsébet alakját megidéző, elsősorban szakrális tereket díszítő, a klasszikus üvegfestészeti hagyományokat éltető kompozíciót villantunk fel.

Wehner Tibor